

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa o kontrole odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v stredných odborných školách v SR v školskom roku 2011/2012

V stredných odborných školách (ďalej SOŠ) bolo celkovo vykonaných **110** následných inšpekcií, z toho **71** v štátnych, **36** v súkromných a **3** v cirkevných školách, medzi ktorými bolo **6** škôl s vyučovacím jazykom národnosti.

V 2 SOŠ boli následné inšpekcie vykonané dvakrát z dôvodu rozloženia termínov na splnenie opatrení a v 8 SOŠ boli vykonané opakovane z dôvodu pretrvávania zistených nedostatkov.

Uplatnených bolo **778** opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, z toho **220** odporúčaní, **4** upozornenia, **412** opatrení prijatých kontrolovaným subjektom, **115** opatrení uložených školskou inšpekciou a **27** záväzných pokynov.

Prehľad akceptácie/splnenia týchto opatrení je uvedený v tabuľke (splnenie 15 záväzných pokynov nebolo možné vzhľadom na predĺženie ich termínu do 30. 09. 2012 vykázat):

Prehľad uplatnených opatrení										
spolu	778									
z toho	odporúčania		upozornenia		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		kontrolované opatrenia uložené školskou inšpekciou		záväzný pokyn	
počet	220		4		412		115		27	
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
		182	82,73	4	75	372	90,29	86	74,78	12

Z celkového počtu uplatnených opatrení bolo akceptovaných a splnených **656** (84,31 %). Zistené nedostatky sa vyskytli v/vo

- školských vzdelávacích programoch (nedostatočné rozpracovanie obsahových a výkonových štandardov do učebných osnov (ďalej UO), nesúlad rámcových učebných plánov s učebnými plánmi školy (ďalej UP), nezpracovanie podmienok ukončovania vzdelávania a vydávania dokladu o vzdelaní, absencia školských vzdelávacích programov (ďalej ŠkVP)),
- organizácii vyučovania (nedodržanie dĺžky prestávok, prekročenie maximálneho počtu vyučovacích hodín v jednom dni, nedodržanie minimálneho počtu hodín v rámci odborného vzdelávania),
- vedení pedagogickej dokumentácie,
- realizácii komisionálnych, maturitných a záverečných skúšok,
- plnení kvalifikačných požiadaviek pedagogických zamestnancov v riadiacej funkcii, požiadaviek pri menovaní vedúcich predmetových komisií a členov skúšobných komisií (komisionálnych i záverečných skúšok),
- výkone štátnej správy v 1. stupni a v rozhodovaní na neštátnych školách,
- bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci,
- začleňovaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP).

Štátna školská inšpekcia uložila **220 odporúčaní**, z ktorých bolo **182** akceptovaných. Tieto sa prevažne týkali zosúladenia ŠkVP so ŠVP, používania odbornej pedagogickej terminológie v nich aj v inej pedagogickej dokumentácii, zapracovania preventívno-výchovných programov do plánu práce školy, zvýšenia kvality vnútornej školskej kontroly.

Prijatím odporúčaní sa zlepšila vnútorná kontrola v školách, zvýšila sa úroveň vypracovania ŠkVP, prehľadnosť i terminológia, skvalitnila sa úroveň pedagogickej dokumentácie, zefektívnila sa vzdelávacia funkcia predmetových komisií, čiastočne sa zlepšili personálne, priestorové a materiálno-technické podmienky pre vyučovanie odborných predmetov ako i pre vyučovanie žiakov so ŠVVP, zlepšilo sa i vedenie dokumentácie o týchto žiakoch.

K podstatným negatívnym dopadom neakceptovaných odporúčaní patrilo pretrvávanie nedostatkov v ŠkVP, pretrvávanie formálnych chýb v dokumentoch a vydávaných rozhodnutiach, nezlepšila sa úroveň vypracovania UP a UO a v niektorých školách pretrvávala formálna činnosť metodických orgánov.

Školská inšpekcia uložila **4 upozornenia**, ktoré boli adresované zriaďovateľom a týkali sa neplnenia kvalifikačných predpokladov riaditeľa školy a nevyhovujúceho materiálno-technického vybavenia školy. Všetky boli splnené, v jednom prípade nezabezpečil materiálno-technické vybavenie zriaďovateľ, ale riaditeľ školy prostredníctvom sponzorov.¹

Riaditelia škôl prijali **412 opatrení** na odstránenie zistených nedostatkov, z toho bolo **372** splnených. V prevažnej miere išlo o doplnenie a aktualizáciu ŠkVP, vypracovanie UP a UO. Takisto sa týkali úprav organizácie vyučovania, vedenia pedagogickej dokumentácie, doplnenia dohôd medzi školami a právnickými alebo fyzickými osobami zabezpečujúcimi praktickú prípravu žiakov, zloženia komisií na komisionálne, záverečné a maturitné skúšky, nedodržania UO v niektorých predmetoch, zintenzívnenia kontroly a vypracovávania individuálnych vzdelávacích programov pre žiakov so ŠVVP. Ďalšie sa týkali vydávania rozhodnutí v rozpore s platnými právnymi predpismi, prerokovávaní ŠkVP s radou školy, zamestnávateľmi a príslušnými stavovskými organizáciami.

Prijaté opatrenia zodpovedali charakteru zistených nedostatkov, boli konkrétne, jasne formulované a termínované, čím sa zlepšili predpoklady na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu.

Nesplnenie opatrení v jednotlivých školách má za následok pretrvávajúce nedostatky v ŠkVP, nekvalitné výchovné poradenstvo a formálnosť kontrolného systému vo výkone hospitácií ako i nedostatky vo vymenúvaní členov skúšobných komisií, čím nebol zabezpečený súlad s právnymi predpismi a objektivita pri skúšaní žiakov.

Zo **115 opatrení** uložených **školskou inšpekciou** bolo splnených **86**. Väčšina sa týkala ŠkVP, dodržiavania metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl, súčinnosti školy s príslušnou stavovskou a profesijnou organizáciou pri tvorbe obsahu odbornej zložky maturitnej a záverečnej skúšky, organizačného zabezpečenia záverečnej skúšky ako i delegovania členov skúšobných komisií.

Splnením opatrení uložených školskou inšpekciou sa zlepšila úroveň vypracovania ŠkVP, v súlade s právnymi predpismi sa zabezpečila príprava a realizácia maturitných a záverečných skúšok, vzdelávanie žiakov so ŠVVP, ako aj vedenie pedagogickej dokumentácie dvojjazyčne. Negatívnym dopadom nesplnených opatrení bolo pretrvávanie nedostatkov v ŠkVP.

Školská inšpekcia uložila **27 záväzných pokynov**, boli splnené s výnimkou 15, kde bol predĺžený termín na ich splnenie. Nedostatky, na základe ktorých boli uložené záväzné pokyny, sa týkali prijímania žiakov do vyšších ročníkov bez vykonania prijímacej skúšky, rediagnostiky žiakov so ŠVVP, menovania pedagogického zamestnanca do funkcie zástupcu riaditeľa pre praktické vyučovanie, zriaďovania tried študijných a učebných odborov.

Pri výkone komplexnej inšpekcie v Súkromnej SOŠ, Budatínska 61, Bratislava boli zistené závažné nedostatky (rozhodnutie riaditeľky o prijatí 80 žiakov v rozpore s platnými právnymi predpismi, absencia ŠkVP, absencia dohôd o uskutočňovaní praktického vyučovania, neorganizovanie denného nadstavbového štúdia päťkrát v týždni a iné). Pri kontrole

¹ SPŠ dopravná, Sokolská 911/94, Zvolen

odstránenia nedostatkov školská inšpekcia zistila, že nedostatky pretrvávajú, preto uložila riaditeľke školy 15 záväzných pokynov s termínom splnenia do 31. 05. 2012, ktorý na žiadosť riaditeľky školy predĺžila do 30. 09. 2012. Zároveň hlavný školský inšpektor predložil zriaďovateľovi návrh na odvolanie riaditeľky školy.

Záver

Akceptácia väčšiny odporúčaní mala pozitívny dopad na úroveň pedagogického riadenia a vnútornej školskej kontroly, boli vytvorené podmienky na zefektívnenie výchovno-vzdelávacieho procesu. Splnenie prijatých a uložených opatrení a záväzných pokynov sa pozitívne prejavilo vo vedení pedagogickej dokumentácie, organizácii vyučovania a zabezpečení právneho stavu pri realizácii komisionálnych, záverečných a maturitných skúšok.

Neakceptovanie odporúčaní a nesplnenie niektorých opatrení spôsobilo pretrvávanie nedostatkov v ŠkVP a v materiálno-technickom vybavení škôl.

Odporúčania a podnety

Riaditeľom škôl

- venovať zvýšenú pozornosť vypracovávaniu ŠkVP, zosúladieniu so ŠVP
- zamerať kontrolnú činnosť na výchovno-vzdelávací proces a na vedenie pedagogickej dokumentácie
- dodržiavať právne predpisy pri výkone štátnej správy v 1. stupni a v rozhodovaní v neštátnych školách

Zriaďovateľom

- zabezpečovať prostriedky na zlepšovanie materiálno-technického vybavenia škôl